

Utbildningsutvärdering med extern bedömning
vid Göteborgs universitet

**BEDÖMARUTLÅTANDE FÖR UTBILDNINGARNA *KULTUR
KANDIDATPROGRAM, KULTURANALYS FRISTÅENDE KURSER,
KULTUR OCH DEMOKRATI MASTERPROGRAM OCH
SCANDINAVIAN STUDIES FRISTÅENDE KURSER VID
HUMANISTISKA FAKULTETEN***

2019-05-21

Kort bakgrund

Bedömargruppen (se nedan) har haft i uppdrag att utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt [policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling](#) och med stöd i [vägledning för utbildningsutvärdering](#) utvärdera utbildningarna *Kultur kandidatprogram*, *Kulturanalys fristående kurser*, *Kultur och demokrati masterprogram* och *Scandinavian studies fristående kurser* vid humanistiska fakulteten.

Vid sidan av kandidatprogrammet Kultur (180 hp) och masterprogrammet Kultur och demokrati (120 hp) har följande fristående kurser utgjort utvärderingsobjekt för bedömningen: Kulturanalys, grundkurs (30 hp) och Kulturanalys, fortsättningskurs (30 hp), samt Cultural and Aesthetic Perspectives (30 hp), Cultural and Social Perspectives (30 hp) och Gender and Families (7.5 hp) som samtliga ges under huvudrubriken Scandinavian studies.

Bedömargruppens arbete inleddes med ett endagars upptaktsmöte 2019-02-28 där den träffade representanter för fakultetsledningen och de berörda utbildningarna. Vid mötet fick bedömargruppen ta del av relevant information om bedömaruppdraget, fakulteten, den institution som ansvarar för utbildningarna och en genomgång av dessa med avseende på bakgrund, utveckling och nuläge. Vid detta tillfälle fick bedömargruppen även möjlighet att ställa frågor kring det omfattande skriftliga underlag (bilaga 1) som den fått tillgång till digitalt innan mötet, samt till enskild överläggning och därefter att diskutera och planera bedömaruppdraget med fakultetsledningens och de berörda utbildningarnas representanter. Det skriftliga underlag som bedömargruppen fick tillgång till innefattade styrdokument, utbildnings- och kursplaner, litteraturlistor, kursvärderingar och -utvärderingar, exempel på examensuppgifter, bedömda examensuppgifter och kandidatuppsatser, minnesanteckningar från utbildningsmöten, programrådsmöten och pågående utvecklingsarbeten, sammanställningar av antagningar och utfall på de olika programmen och kurserna, uppföljningar av studenternas sysselsättning efter att de examinerats, samt en översikt över och reflektion (med inslag av självvärdering) kring det underlag som ställts till bedömargruppens förfogande (se bilaga 1).

Inför platsbesöket, som genomfördes under två dagar, 10-11 april 2019, kompletterades det material som bedömargruppen fått tillgång till på dess begäran med statistik över examinationsfrekvenser och sammanställningar över

lärarymbesättningarna på de olika utbildningarna och kursmomenten, samt sammansättningen av den externa referensgrupp som är knuten till masterprogrammet Kultur och demokrati. Vid platsbesöket genomfördes intervjuer med prefekt och utbildningsansvariga vid institutionen för kulturvetenskaper och studievägledare för ämnesområdena kultur, genus och estetiska discipliner (musikvetenskap, filmvetenskap, konst och bildvetenskap). samt lärare, studenter och externa samarbetspartners på de olika utbildningsprogrammen (se bilaga 2). Efter platsbesöket utarbetade bedömargruppen gemensamt ett preliminärt bedömarutlåtande med utgångspunkt i det skriftliga underlaget och intervjuerna under platsbesöket, som institutionen för kulturvetenskaper lämnade respons på innan det slutgiltiga bedömarutlåtandet färdigställdes.

Följande personer har ingått i bedömargruppen:

Professor emeritus Erling Bjurström, Linköpings universitet (ordförande)

Professor Kirsten Drotner, Syddansk universitet

Fil.kand. Klara Johansdotter Hagberg, Göteborgs universitet
(studentrepresentant utsedd av Göta studentkår)

Utbildningsprogrammets och kursernas främsta styrkor och svagheter samt bedömargruppens reflektioner och rekommendationer

Bedömargruppen har valt att disponera sina bedömningar, synpunkter, kommentarer och rekommendationer enligt de åtta kriterier för kvalitetssäkring som anges i Göteborgs universitets *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling*:

- att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och examensmål
- att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum
- att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet
- att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll samt att de har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens
- att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov
- att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
- att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger
- att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Efter granskningen av det skriftliga underlaget och intervjuerna under platsbesöket är bedömargruppens övergripande intryck att programmen och de fristående kurserna håller god kvalitet med engagerade lärare och goda studentprestationer samt tillhandahåller goda förutsättningar för sådana prestationer. Utifrån ovanstående kriterier uppfyller programmen och de fristående kurserna enligt bedömargruppen genomgående rimliga krav på kvalitet, samtidigt som de uppvisar såväl styrkor som svagheter i olika avseenden. Sådana styrkor och svagheter är i en del fall gemensamma för samtliga av programmen och de fristående kurserna men gäller i andra fall endast för vissa eller enskilda av dem. I den bedömning som följer påtalar vi såväl gemensamma som program- och kursspecifika styrkor och svagheter, men utan att gå igenom varje program och kurs för sig under de olika bedömningskriterierna. Detta redovisningssätt har vi funnit adekvat mot bakgrund av att vårt granskningsuppdrag har varit relativt omfattande med två programutbildningar och flera fristående kurser. Vår förhoppning är att våra synpunkter på och kommentarer kring programmen och de fristående kurserna på ett positivt sätt ska bidra till att vidareutveckla och stärka dem i olika avseenden.

Bedömning

Att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och examensmål

Vår övergripande bedömning utifrån det underlag i form av examensbeskrivningar, program-, kurs-, studieplaner och kursguider vi har haft tillgång till är att studieresultaten motsvarar lärandemålen och examensmålen för de olika kurserna och programmen. Bedömargruppens intryck är att programmen och kurserna håller god kvalitet och att deras lärandemål står i samklang med deras examensmål. Det examinationsunderlag som bedömargruppen har haft tillgång till i form av bedömda examinations-, tentamensuppgifter och kandidatuppsatser håller god kvalitet, men har varit mycket begränsat och kan därför inte ligga till grund för en mer allmän bedömning av huruvida de faktiska examinationskraven motsvarar lärandemålen. Det senare gäller framför allt för de fristående kurserna och särskilt för dem i Scandinavian Studies, där vi ser det som önskvärt att de kursansvariga framgent ser över hur de faktiska examenskraven förhåller sig till lärandemålen, i synnerhet med avseende på de grupparbetsmoment och -redovisningar som ingår i dessa kurser.

Kandidatprogrammet Kultur har sedan det startades hösten 2010 reviderats två gånger, första gången inför läsåret 2014-2015 och andra gången inför läsåret 2017-2018. Vid den första revideringen fick programmet en tydligare kulturpolitisk inriktning, medan den andra revideringen syftade till att förbättra progressionen inom programmets kulturvetenskapliga moment genom att antalet terminer med valbar inriktning minskades från två till en och ett uppsatsarbete om 7.5 hp infördes under den fjärde terminen som därigenom föregår kandidatuppsatsen om 15 hp under den sjätte terminen.

Revideringarna har som bedömargruppen ser det gett programmet en tydligare profil och förbättrat dess progression ur kulturvetenskaplig synvinkel. Så här långt är det emellertid svårt att bedöma effekterna av den senaste och mest genomgripande revideringen eftersom den studentgrupp som antogs när den sjuöskades ännu inte har fullgjort programmet. Mot bakgrund av att kandidatprogrammet rymmer teoretiska, praktiska och projektinriktade moment som varvas med varandra och därmed också olika examinationsformer ser bedömargruppen det som viktigt att revideringen av programmet följs upp så noga som möjligt med avseende på att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och examensmål. Detta framstår också som viktigt mot bakgrund av att söktrycket till de utbildningar som det är fråga om här, liksom till humaniora i stort, har minskat under de senaste åren och bland annat fört med sig att sammansättningen av de studenter som antas har förändrats. Vid senaste antagningen erbjöds alla med behörighet plats på kandidatprogrammet och på

masterprogrammet fylldes inte alla platser. Till detta kommer att genomströmningen på programmen är relativt låg, samtidigt som studentunderlaget har fått en alltmer heterogen karaktär. Det senare återspeglade sig också, som bedömargruppen tolkar det, i intervjuerna med studenterna på kandidatprogrammet vars syn på examinationskraven, examinations- och tentamensuppgifterna gick tydligt isär, alltifrån att de uppfattades som för låga till adekvata och för höga. Med det mer heterogena studentupptaget följer såväl pedagogiska utmaningar som utmaningar i form av att de faktiska studieresultaten ska motsvara lärandemål och examensmål, vilket det så vitt vi kan bedöma också råder en stor medvetenhet om inom institutionen, bland de kursansvariga och lärarlagen, och även har resulterat i åtgärder som exempelvis det samarbete som hösten 2018 inleddes med Enheten för Akademiskt Skrivande vid Göteborgs universitet (ASK).

Sammansättningen av studenter är också en viktig fråga för masterprogrammet Kultur och demokrati och de fristående kurserna i förhållande till det kriterium som behandlas här. Masterstudenterna har skiftande ämnesbakgrund, arbetslivserfarenhet och yrkesbakgrund, och därigenom också skiftande förkunskaper inom det kulturvetenskapliga området och om kultursektorn. Detsamma gäller de fristående kurserna i Kulturanalys och i ännu högre grad för kursutbudet i Scandinavian Studies, vars studenter dessutom har skiftande nationell och kulturell bakgrund liksom språklig hemvist, inklusive skiftande kunskaper i engelska, som fungerar som undervisningsspråk. Den heterogenitet och mångfald som det i olika avseenden är fråga om här kan givetvis fungera både som en tillgång i undervisningen och skapa problem i olika avseenden, inte minst i fråga om förkunskaper, men ställer speciella och inte sällan svårhanterliga krav på att de faktiska studieresultaten ska motsvara lärandemål och examensmål. Detta gäller speciellt när det är önskvärt, som det överlag är fråga om här, att få fler studenter att fullfölja programutbildningar och fristående kurser.

Det heterogena studentunderlaget framstår som en utmaning som måste bemötas – och de facto redan bemöts – på olika sätt i de olika programmen och fristående kurserna, både med avseende på att deras kvalitet, inklusive progression ska bibehållas och genomströmningen på dem hållas på rimliga nivåer. Att döma av intervjuerna med lärarna och studenterna framstår denna heterogenitet som en orsak till att en relativt hög andel av studenterna på kandidatprogrammet inte fullföljer utbildningen och det framstår därför som angeläget att det arbete som pågår vid institutionen för att på olika sätt utveckla studenternas studiekompetenser och förmåga att uttrycka sig i skrift fortsätter, följs upp och om möjligt utvecklas.

I detta arbete bör det också ingå en kontinuerlig översyn och bedömning av förhållandet och balansen mellan programmen och de fristående kurserna. Kvalitets-, progressions- och genomströmningskrav kan vara svåra att sammanjämka med varandra när program och fristående kurser är sammanvävda, som är fallet med kandidatprogrammet Kultur. Samtidigt framstår det som en viktig framtidsfråga för institutionen i sin helhet huruvida man bör tänka mer i programtermer än i termer av fristående kurser eller på annat sätt förändra balansen mellan dem.

Att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum

I den mån som det har varit möjligt att bedöma utifrån det underlag som bedömargruppen haft till sitt förfogande och de intervjuer som den genomfört sätter undervisningen på de olika programmen och kurserna studenternas lärande i centrum. Av såväl det skriftliga underlaget som intervjuerna har det framgått att studentunderlaget för de båda programutbildningarna är heterogent med avseende på ämnesmässig tillhörighet, förkunskaper och arbetslivserfarenheter, vilket gör att det föreligger skiftande behov och intressen i fråga om lärande bland olika grupper och individer. Medvetenheten om och reflektionerna kring detta framstår samtidigt som hög både bland de kursansvariga och lärarna och studenterna på programmen, men borde som bedömargruppen ser det dokumenteras på ett mer formellt, utförligt och kontinuerligt sätt med sikte på att de erfarenheter, utvecklings- och åtgärdsförslag som på så sätt kan komma fram kan tas tillvara bättre och ligga till grund för ett mer systematiskt pedagogiskt utvecklingsarbete och kursutvecklande arbete.

Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet

Vår bedömning är att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Innehållet i kurserna, såväl på programmen som de fristående kurserna, vilar på relevanta vetenskapliga perspektiv och metoder, samtidigt som beprövad erfarenhet utgör en påtaglig grund för det sätt som undervisningen bedrivs på. Det senare framgår endast marginellt av det skriftliga underlag vi tagit del av, men framgick tydligt av intervjuerna med kursansvariga och de olika lärargrupperna.

Till viss del är undervisningen på programmen och de fristående kurserna också relaterad till lärarnas forskningsintressen och genomförda eller pågående forskningsprojekt. Samtidigt tycks det finnas möjligheter att ytterligare förstärka dessa inslag i undervisningen genom att lyfta in fler aktiva forskare vid

institutionen för kulturvetenskaper som (gäst)föreläsare i de olika programmen och fristående kurserna. Eftersom lärarresurserna är begränsade såväl för programmen som de fristående kurserna för det emellertid även med sig problem när lärare beviljas forskningsmedel eller -anslag och måste frigöras från undervisningstid. På så sätt får ökade forskningsresurser på lärarsidan lätt negativa konsekvenser för kontinuiteten i undervisningen.

Att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll samt att de har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens

Lärarna har genomgående en god ämnesmässig kompetens och en fullgod pedagogisk och didaktisk kompetens så vitt vi kan bedöma utifrån det underlag vi haft tillgång till och de intervjuer vi genomfört. Andelen disputerade kursansvariga och undervisande lärare är tillfredsställande och flera av dem bedriver egen forskning, i en del fall med anslag från forskningsråd eller andra finansiärer. Vi bedömer också att antalet lärare står någorlunda i proportion till de olika programmens och de fristående kursernas omfattning, innehåll och antalet studenter på dem.

Lärarymbesättningen är relativt liten och lärargrupperna relativt små på såväl programmen som de fristående kurserna, men det finns knappast fog för att betrakta detta som en underbemanning på någon av dem. Fördelningen av undervisning på doktorander, adjunkter, lektorer, docenter och professor framstår samtidigt som rimlig på dem, om än med få representanter för den sistnämnda kategorin. I förhållande till antalet studenter framstår lärarymbesättningen som liten framför allt på kandidatprogrammet. Enligt vad som framkom i intervjuerna bäddar de relativt små lärargrupperna för att många sidor av utbildningarna, inklusive utvärderingarna av och utvecklingsarbetet med dem, till stor del handhas informellt, samtidigt som det gör dem känsliga för förändringar, såväl på lärar- som studentsidan. Diskussionerna under intervjuerna pekar både mot att den relativt fåtaliga lärarymbesättningen för med sig merarbete för lärarna i förhållande till den procentandel som är avsatt för dem för undervisning och att kursbemanningen inte fungerar friktionsfritt i alla avseenden, vilket även påtalades av en del studenter. Samtidigt föreligger det en påtaglig kontinuitet i kursansvar och lärarymbesättning på de olika programmen och de fristående kurserna. Vi vill dock rekommendera att institutionen ser över och stärker den formella organisationen och koordinationen av programmen och de fristående kurserna.

Att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov

Vår övergripande bedömning är att såväl programmen som de fristående kurserna är relevanta för studenternas och samhällets behov, men att denna relevans är tydligare för programmen än de fristående kurserna.

Såväl kandidatprogrammet Kultur som masterprogrammet Kultur och demokrati syftar till att ge kunskaper, färdigheter och kompetenser för vidare studier (på master- eller forskarutbildningsnivå respektive forskarutbildningsnivå) samt för en påtaglig mångfald av arbeten och yrken inom olika sektorer av samhället, såväl inom den offentliga som privata och ideella sektorn. ”Kulturell analyskompetens” och ”analytisk förmåga” kan utifrån utbildningsplanerna för kandidat- och masterprogrammen beskrivas som grundstommen för både den plattform för vidare studier och de kompetenser och färdigheter för arbetslivet som programmen avser att ge. En enkät riktad till studenter som slutfört kandidatprogrammet 2013-2016 visar att majoriteten av dem uppfattar de kompetenser och färdigheter som utbildningen gett dem som relevanta för de arbeten och de studier de ägnat sig åt efter att de genomgått den, samt att flera av dem fått anställning såväl i privat som offentlig sektor. Beroende på att svarsfrekvensen är relativt låg och antalet frågor mycket begränsat är det dock svårt att dra några mer generella slutsatser av enkätsvaren. Generellt sett gäller dock att programutbildningarna syftar till att förbereda studenterna för vidare studier och arbeten inom en mångfald av men vagt definierade områden av en offentlig, privat och ideell kultursektor. Samtidigt ger de praktiska moment som ingår i programmen studenterna inblick i olika arbets- och yrkesområden inom kultursektorn och ger dem också, som framkom i intervjuerna, möjlighet att knyta kontakter med yrkesverksamma inom den. Denna samverkan ger också så vitt vi kan bedöma de program- och kursansvariga goda möjligheter att borga för att utbildningarna är relevanta ur såväl studenternas som samhällets synvinkel.

Intervjuerna med studenterna gav dock vid handen att de uppfattade programutbildningarnas kopplingar till arbetsmarknaden som vaga, men samtidigt såg det som att dessa utbildningar öppnade många möjligheter till framtida yrkesval, såväl inom som utanför kultursektorn. Utifrån de skriftliga underlag vi haft tillgång till är det dock tydligare hur de kunskaper, kompetenser och färdigheter som programmen syftar till är kopplade till samhälleliga behov, arbetsmarknaden och studenternas behov än vad som är fallet för de fristående kurserna (vilket inom parentes sagt till stor del bottnar i att de förra är betydligt mer omfattande, bredare och djupare än de senare).

När det gäller programutbildningar med kulturvetenskaplig inriktning är det som bedömargruppen ser det viktigt att diskutera deras bredd och djup med avseende på hur relevanta de är för studenternas färdigheter och samhällets behov. Vilka generella kulturvetenskapliga kompetenser och färdigheter och fördjupningsmöjligheter bör programmen ge studenterna så att de på bästa sätt

är förberedda för vidare studier och att möta de behov som föreligger inom arbetsmarknaden och i samhället i stort? I detta avseende har kandidatprogrammet en mer generell inriktning mot kulturstudier medan masterprogrammet har en mer profilerad inriktning mot demokratifrågor och kulturpolitik. Samtidigt har båda programmen en likartad och relativt tydlig teoretisk och metodologisk inriktning, där den teoretiska tyngdpunkten ligger vid cultural studies, diskursanalytiska, kritiska och etnologiska tolkningstraditioner och den metodmässiga vid etnografi och olika kvalitativa metoder. Ur denna synvinkel har bedömaregruppen noterat och påtalade också vid platsbesöket avsaknaden av en grundläggande orientering i kvantitativa metoder i ljuset av att en sådan i viss mån skulle kunna stärka studenternas kompetens i ett avseende som borde vara efterfrågad inom olika (såväl offentliga som privata och ideella) sektorer av kultursektorn och även andra samhällssektorer. Ur denna synvinkel bör det också vara möjligt att överväga införandet av kursmoment som på ett systematiskt och explicit sätt behandlar utvärderings- och evalueringsmetoder i såväl kandidat- som masterprogrammet.

Metodologiskt sett ger programmen goda möjligheter till fördjupningar men bedömaregruppens intryck är att bredden kan vidgas något i detta avseende, och likaså att den teoretiska progressionen i dem kan stärkas ytterligare. Samtidigt är vi medvetna om att det är svårt att uppnå en idealisk eller fullkomlig balans mellan bredd och djup i program av den typ som det är fråga om här, inte minst mot bakgrund av att en tydlig profilering av dem sannolikt bidrar till att öka deras attraktionskraft så att de drar till sig fler studenter. Detsamma gäller för de fristående kurserna i kulturanalys (grund- och fortsättningskursen), vars balans mellan bredd, djup, progression och profilering är sammankopplad med den i kandidatprogrammet genom att de ingår i det.

Att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Studenterna har inflytande i planering och genomförande av de program och fristående kurser som granskats. Tillsammans med vice prefekt, programkoordinatorer och representanter för lärarkollegiet ingår även en representant för studenterna i de programråd som styr kandidat- och masterprogrammet. Likaså är studenterna företrädare i institutionens arbetsmiljögrupp. I huvudsak erbjuds studenterna emellertid inflytande i planeringen, genomförandet och uppföljningen av utbildningarna i form av kursutvärderingar. Samtidigt föreligger det enligt vår bedömning en påtaglig förbättringspotential i detta avseende: dels i form av att få fler studenter att ta del av och besvara kursutvärderingarna, dels i uppföljning och återföringen av dem till olika studentgrupper. Med sådana förbättringar torde det också vara möjligt

att ge studentutvärderingar av programmen och de fristående kurserna större tyngd i utvecklingsarbetet med dem.

Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

Sammantaget är vår bedömning att det föreligger en tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö vid institutionen för kulturvetenskaper där de program och fristående kurser som vi granskat här hör hemma. Samtidigt bygger denna bedömning inte på en samstämmig uppfattning från de studenter som vi intervjuade vid det platsbesök som genomfördes. Vårt intryck är dock att institutionen för kulturvetenskaper, inklusive program- och kursansvariga, aktivt arbetar med och är engagerade i frågor som handlar om att alla studenter ska kunna tillgodogöra sig de utbildningar de genomgår på bästa sätt.

Majoriteten av de studentgrupper som intervjuades gav uttryck åt en övervägande positiv syn på de utbildningar de gick på och befann sig i olika stadier av, med undantag för en grupp vars uppfattning i huvudsak var negativ. Så gott som alla intervjuade studenter efterfrågade dock mer lärarledd undervisning, fler föreläsningar och fler möjligheter att diskutera och fördjupa förståelsen av kurslitteraturen i seminarieform. Likaså efterlyste några studenter bättre återkoppling från lärarnas sida vid muntliga examinationer och redovisningar av praktikmoment. Bland dem som befann sig i slutskedet av kandidatprogrammet efterlyste också några en mer adekvat tilldelning av handledare för de ämnen de valt att skriva om.

Det är, som vi ser det, troligt att bristen på samstämmighet i studentuppfattningarna till viss del bottnar i de skiftande studieförutsättningar som hänger samman med den heterogenitet som föreligger i studentunderlaget till de olika programmen och de fristående kurserna. Denna heterogenitet framstår även som en sannolik delförklaring till att en relativt stor andel studenter inte fullföljer sin utbildning på kandidatprogrammet. Det saknas dock tillräckligt underlag och mer entydig kunskap om vad dessa avhopp bottnar i och bedömargruppen ser det därför som en viktig fråga för institutionen för kulturvetenskaper att följa upp och utröna. Samtidigt bekräftade intervjuerna med institutionens representanter, program- och kursansvariga och studievägledarna att en rad åtgärder redan har vidtagits och ytterligare planeras för att stärka studie- och lärmiljöernas tillgänglighet och ändamålsenlighet för olika studentgrupper. Medvetenheten om det nödvändiga i att detta arbete upprätthålls och utvecklas framstår som hög inom institutionen och likaså viljan att fördjupa kunskaperna om vilka skiftande och specifika behov i fråga om studieförutsättningar som föreligger bland studenterna.

Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Programmen och de fristående kurserna är föremål för kontinuerlig uppföljning och utvecklingsarbete. Det framgår av flera dokument, som till exempel programrådsprotokoll och genomförda så kallade SWOT-analyser, att utbildningarna följs upp kontinuerligt och utvecklas. Innehållsmässigt är dock dokumentationen tämligen genomgående mycket sparsam och till viss del fragmentarisk, vilket gör att det är svårt att få grepp om på vilket sätt och i vilken mån identifikationen av problem, styrkor och svagheter i utbildningarna har följts upp och lett till åtgärder. Det senare klargjordes emellertid i intervjuerna med representanten för institutionsledningen, de program- och kursansvariga, som även bekräftade att det sker en kontinuerlig uppföljning av utbildningarnas kvalitet och progression. Men intervjuerna gav också vid handen att mycket av detta arbete har informell karaktär och långt ifrån alltid kommuniceras utöver olika lärargrupper. Det råder dock ingen tvekan om att medvetenheten om behovet av kontinuerligt utvecklingsarbete är hög och att arbetet med att upprätthålla och om möjligt höja utbildningarnas kvalitet tas på stort allvar.

Såväl skriftliga som muntliga studentutvärderingar genomförs regelbundet som ett led i uppföljningen av utbildningarna. Dessa har dock skiftande karaktär och även kvalitet, och sammanställs inte heller på något systematiskt eller jämförbart sätt. Få studenter deltar i dem och svarsfrekvenserna är genomgående låga för de kursutvärderingar som besvaras skriftligen och i vissa fall till och med så låga att det inte är meningsfullt att sammanställa och dokumentera dem. Likaså dokumenteras inte alltid de muntliga kursutvärderingarna. Mot denna bakgrund är bedömargruppens intryck att denna sida av kursuppföljningarna i huvudsak vilar på informella strukturer och mer eller mindre intuitivt och osystematiskt uppfångade uppfattningar om kurserna bland studenterna. Det torde föreligga outnyttjade möjligheter att engagera fler studenter i kursutvärderingarna och likaså i uppföljningarna av kandidat- och masterprogrammet, till exempel genom att studenterna ges möjlighet att fylla i frågeformulär om kurserna och programmen på schemalagd undervisningstid och/eller i form av halvvägs- eller trekvartsvägs- i stället för slututvärderingar. Ett sådant eller liknande förfarande som strukturerar det kontinuerliga uppföljningsarbetet på ett bättre sätt torde även ha positiva effekter på och stärka utvecklingsarbetet med programmen i sin helhet.

Rekommendationer

Avslutningsvis har bedömargruppen förslag på förbättringsåtgärder som torde kunna bidra till att stärka de granskade utbildningsprogrammen och fristående kurserna ytterligare i olika avseenden. Dessa förbättringsförslag har fått bifall från institutionen som delvis också har bidragit till att precisera dem i den dialog som bedömargruppen har haft med den efter att den tagit del av det preliminära bedömarutlåtandet.

De rekommendationer som bedömargruppen mot denna bakgrund har funnit viktiga är följande, angivna i punktform:

- Att det genomförs en översyn av hur de faktiska examenskraven förhåller sig till lärandemålen på de fristående kurserna, och i synnerhet på kurserna i Scandinavian Studies
- Att utarbeta rutiner för hur lärarlagens kompetenser upprätthålls när lärare erhåller externa forskningsmedel som frigör dem från undervisning
- Att lärarlaget på Kultur kandidatprogrammet om möjligt utvidgas och på så sätt stärks för att minska dess sårbarhet
- Att den formella organisationen och koordinationen av programmen och de fristående kurserna ses över och stärks
- Att det pedagogiska arbetet stärks och fördjupas för att säkerställa att studenterna, trots de skiftande studieförutsättningar som föreligger i studentunderlaget, har möjlighet att nå upp till kunskapsnivåer som motsvarar kurs- och examensmålen
- Att förbättra och fördjupa institutionens kunskaper om orsakerna bakom studieavbrotten på programmen och de fristående kurserna
- Att det tas initiativ till att utveckla modeller för att höja svarsfrekvensen i kursutvärderingarna och att stärka dialogen mellan lärare och studenter i kursutvecklingsarbetet, samt att inhämtade synpunkter tas tillvara på ett mer systematiskt och kontinuerligt sätt i det

Underlag till bedömargruppen

Bilaga 1

Program platsbesök, 10-11 april 2019

Bilaga 2

Bilaga 1

Underlag för bedömargruppen har förelagat i digital form på medarbetarportalen för Göteborgs universitet <https://gul.gu.se>

Bilaga 2

Schema för bedömargruppens platsbesök 10–11 april 2019

Onsdagen den 10 april

Tid:	Moment:	Medverkande:	Plats
13.00-13.30	Välkommen till institutionen för kulturvetenskaper!	Åsa Bergman, utbildningsansvarig, Mats Björkin, prefekt	Vasa 2
13.30-14.30	Möte med lärare på KLT/KAY	Elias Mellander, Eva Knuts, Helena Holgersson, m.fl.	Vasa 2
14.30-15.30	Möte med studenter på KLT	studenter	Vasa 2
15.30-16.30	Möte med studenter på KoD	studenter	Vasa 2
16.30-17.30	Möte med samarbetspartner till KoD och KLT	Sofia Gräsberg, Britta Andersson m.fl.	Vasa 2

Torsdagen den 11 april

Tid:	Moment:	Medverkande:	Plats:
9.00-10.00	Möte med lärare KoD	Åsa Andersson, Catharina Thörn, Helena Holgersson	Vasa 2
10.00-11.00	Möte med lärare Scand studies	Mats Nilsson m.fl.	Vasa 2
11.00-12.00	Möte med studenter Scand studies	studenter	Vasa 2
12.00-13.00	Lunch		
13.00-14.00	Möte med studievägledare	Lise-Lotte Gustavsson, Jila Javanbakth	Vasa 2
14.00-15.00	Avslutning	Åsa Bergman	Vasa 2